

Avizul Comitetului Economic și Social European privind Comunicarea din partea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Simplificarea implementării programelor-cadru de cercetare

COM(2010) 187 final

(2011/C 48/22)

Raportor: **dl Gerd WOLF**

La 29 aprilie 2010, în conformitate cu articolul 304 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Comisia Europeană a hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la

Comunicarea din partea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Simplificarea implementării programelor-cadru de cercetare

COM (2010) 187 final.

Secțiunea pentru piața unică, producție și consum, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 1 septembrie 2010.

În cea de-a 465-a sesiune plenară, care a avut loc la 15 și 16 septembrie 2010 (ședința din 15 septembrie), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu 114 voturi pentru, și 1 abținere.

1. Concluzii și recomandări

1.1 Eficiența și atractivitatea programelor-cadru de cercetare ale UE trebuie îmbunătățite. În acest scop este necesară simplificarea implementării lor.

1.2 În consecință, Comitetul salută comunicarea Comisiei și aprobă, în principiu, propunerile prezentate în aceasta.

1.3 De asemenea, Comitetul salută concluziile Consiliului Competitivitate din 26 mai 2010 cu privire la aceeași tematică.

1.4 O problemă centrală a sprijinirii cercetării în UE o constituie diversificarea sporită a diferitelor subprograme și a instrumentelor acestora, care operează cu reguli și proceduri în parte foarte divergente. Pentru solicitanți și beneficiari, aceasta a condus la o complexitate greu de înțeles, amplificată și de regulile diferite ale statelor membre și ale organismelor lor de finanțare.

1.5 De aceea, Comitetul recomandă armonizarea graduală a regulilor și procedurilor respective, într-un prim timp pentru sprijinirea cercetării de către UE, dar și pe termen lung și între statele membre, precum și împreună cu Comisia. Abia atunci se va finaliza spațiul european de cercetare.

1.6 Sprijinirea cercetării de către UE necesită un echilibru îmbunătățit între libertate și control. Aceasta se referă atât la formularea regulilor, cât și la punerea acestora în aplicare. Comitetul recomandă urmărirea unei abordări bazate pe încredere și plasarea acesteia în centrul eforturilor de sprijinire a cercetării europene. În acest context, Comitetul sprijină

propunerea Comisiei privind *sporirea riscului admisibil de eroare pentru domeniul cercetării* ⁽¹⁾.

1.7 Comitetul recomandă măsuri concrete suplimentare, în mare măsură în spiritul comunicării Comisiei:

— recunoașterea practicilor beneficiarilor care sunt conforme cu ordinea juridică aplicabilă în fiecare stat membru;

— punerea în aplicare adecvată și eficientă a regulilor;

— considerarea sumelor forfetare ca opțiune, însă nu ca pretext pentru un sprijin redus; utilizarea costurilor reale ca bază de calcul;

— garantarea unui maximum de coerență și transparență a procedurilor;

— garantarea unui maximum de continuitate și stabilitate a dispozițiilor juridice și a procedurilor;

— recurgerea la experți cu experiență și recunoscuți la nivel internațional ca funcționari cu rol de coordonare și cu suficientă libertate de decizie;

— adoptarea unei strategii de audit coerente și definite prin proceduri transparente;

— dezvoltarea în continuare a instrumentelor informatice;

— recunoașterea eligibilității TVA;

⁽¹⁾ A se vedea în acest sens și COM (2010) 261 final.

- adoptarea unor simplificări speciale pentru IMM-uri;
- elaborarea de orientări (sub forma unui ghid de utilizare) fiabile, clare și disponibile la timp pentru programele și instrumentele de sprijinire.

1.8 Comitetul are, în principiu, o poziție sceptică față de propunerea Comisiei privind luarea în considerare a „finanțării bazate pe rezultate” ca metodă de sprijin alternativă pentru următorul program-cadru, atâta vreme cât nu poate aprecia în mod obiectiv, pe baza unei prezentări detaliate și informative a Comisiei, ce ar trebui sau ce ar putea însemna aceasta la nivel procedural etc. Indiferent de aceasta, misiunea și funcția principală a oricărui program de sprijinire a cercetării ar trebui în mod evident să fie aceea de a obține cunoștințe inovatoare și importante, alegând în același timp metoda cea mai bună și cea mai eficientă, iar regulile și aplicarea acestora ar trebui subordonate acestui obiectiv.

1.9 Pe lângă simplificarea regulilor și a procedurilor juridice, administrative și financiare, la fel de importantă este însă și simplificarea procedurilor științifice și tematice de solicitare, avizare și monitorizare, pentru a reduce și armoniza reglementările excesive și multitudinea obligațiilor de raportare, a procedurilor de solicitare, avizare, respectiv evaluare și aprobare de la nivel european, național, regional și instituțional.

2. Comunicarea Comisiei

2.1 Comunicarea Comisiei are drept scop simplificarea suplimentară a implementării programului-cadru de cercetare european. Comunicarea tratează în primul rând chestiuni de finanțare.

2.2 Posibilitățile de simplificare suplimentară prezentate în comunicare se împart în trei componente:

- componenta 1: fluidizarea gestionării propunerilor și granturilor în cadrul regulilor existente;
- componenta 2: adaptarea regulilor din cadrul sistemului actual bazat pe costuri;
- componenta 3: favorizarea finanțării bazate pe rezultate în locul finanțării bazate pe costuri.

2.3 În cadrul primei componente, sunt prezentate îmbunătățiri concrete ale proceselor și instrumentelor pe care Comisia a început deja să le implementeze.

2.3.1 A doua componentă vizează modificarea regulilor actuale, prin care se va permite o acceptare mai largă a practicilor contabile uzuale (de exemplu costurile medii cu personalul), reducerea dispozițiilor pentru diferitele tipuri de activități și participanți, prevederea unei dispoziții referitoare la proprietarii manageri de IMM-uri și modificarea procesului de selecție a granturilor. Cele mai multe propuneri din cadrul

acestei componente se referă la structura viitoarelor programe-cadru.

2.3.2 În cadrul celei de-a treia componente sunt prezentate opțiuni pentru favorizarea finanțării bazate pe rezultate în locul finanțării bazate pe costuri. Prin aceasta trebuie să se asigure un transfer considerabil al obligațiilor de raportare și al măsurilor de control din domeniul financiar către cel tehnico-științific.

3. Observații generale

3.1 **Importanța, eficiența și atractivitatea programului-cadru de cercetare-dezvoltare.** Programul-cadru de cercetare-dezvoltare reprezintă unul dintre cele mai importante instrumente de care dispune Uniunea pentru a asigura și consolida competitivitatea și bunăstarea Europei, pentru a îndeplini obiectivele noii Strategii Europa 2020 și pentru a construi spațiul european de cercetare. De aceea, este necesar ca programul-cadru de cercetare să fie implementat cât mai eficient. Programul-cadru trebuie să fie atractiv pentru cei mai buni oameni de știință și cele mai bune institute de cercetare, dar și pentru industrie și IMM-uri: participarea la acesta trebuie să fie rentabilă și să reprezinte o distincție. În acest sens, condițiile-cadru administrative și financiare atractive și eficiente sunt indispensabile pentru beneficiari.

3.2 **Simplificarea necesară.** În ansamblu, a existat și există o nevoie clară de îmbunătățiri și simplificări esențiale ale procedurilor și regulilor. Din acest motiv, Comitetul a avertizat de mai multe ori că trebuie simplificate procedurile legate de utilizarea programului-cadru de cercetare și a constatat, de asemenea, cu satisfacție că primele măsuri în acest sens sunt implementate în cadrul celui de-al 7-lea Program-cadru.

3.3 **Concluziile Consiliului.** Comitetul salută, de asemenea, concluziile Consiliului din 28 mai 2010⁽²⁾. Explicațiile și recomandările de mai jos ale Comitetului trebuie să servească și aprofundării și sprijinirii punctelor de vedere abordate în acel document.

3.4 **Acord de principiu.** În principiu, Comitetul salută și sprijină așadar inițiativa Comisiei și intențiile și opțiunile prezentate în comunicare. Numeroase măsuri propuse sunt potrivite pentru a realiza îmbunătățiri clare și, prin urmare, sunt sprijinite pe deplin de Comitet. Este cazul, de exemplu, al fluidizării gestionării propunerilor și granturilor în cadrul regulilor existente sau al acceptării mai largi a procedurilor contabile și de audit uzuale și recunoscute la nivel național ale beneficiarilor. Prin aceasta, cauzele centrale ale complexității existente nu sunt încă eliminate, ci doar atenuate. De aceea, eforturile pe termen lung trebuie să urmărească și eliminarea cauzelor centrale ale problemelor, în beneficiul pieței interne comune și al spațiului european de cercetare.

⁽²⁾ Consiliul Uniunii Europene din 28 mai 2010 - Concluziile Consiliului - Programe simplificate și mai eficiente în sprijinul cercetării și inovării europene 10268/10.

3.5 **Cauza centrală a complexității existente.** O problemă centrală a finanțării UE pentru cercetare o reprezintă diversificarea sporită a programelor și instrumentelor UE. Instrumentele și programele de finanțare create conțin reguli și proceduri de finanțare în parte proprii și foarte diferite (precum inițiativele tehnologice comune conform art. 187, inițiativele conform art. 185, EIT, ERA-NET, PPP etc.). Aceasta conduce la o complexitate sporită pentru beneficiari, care nu diminuează doar eficiența mijloacelor utilizate, ci și atractivitatea programului-cadru pentru cei mai buni oameni de știință, afectând succesul acestuia.

3.5.1 **Reguli diferite ale statelor membre.** Această complexitate este sporită și mai mult prin regulile în parte extrem de diferite ale diverselor state membre și ale organismelor lor naționale de finanțare, care joacă un rol esențial, adesea decisiv, în cadrul proiectelor de finanțare. Pentru a înțelege semnificația deplină a problemei, trebuie reamintit că, în cazul aproape tuturor proiectelor finanțate de Comisie (excepție făcând cele ale Consiliului European pentru Cercetare - ERC), este necesară participarea cercetătorilor și organismelor de finanțare **din cel puțin trei state membre (!)**.

3.6 **Armonizarea regulilor.** Prin urmare, Comitetul recomandă tuturor actorilor responsabili de construcția spațiului european de cercetare să reducă această diversitate și multitudine de reguli juridice, administrative și financiare în programul-cadru de cercetare-dezvoltare: avem nevoie de **armonizarea/simplificarea și reducerea regulilor privind programele-cadru de cercetare-dezvoltare**. Instrumentele de finanțare confirmate din cadrul programului-cadru trebuie identificate și implementate în continuare în mod corespunzător. Trebuie pus în aplicare un cadru juridic unitar pentru toate măsurile europene de finanțare a cercetării-dezvoltării din programele-cadru.

3.7 **Obiectivul următor.** Obiectivul următor ar consta însă în simplificarea instrumentelor de finanțare și a procedurilor contabile (a se vedea în acest sens și punctul 4.1), nu doar în cadrul programului-cadru de cercetare-dezvoltare însuși, ci și între diferitele state membre și împreună cu Comisia. În acest mod ar putea fi eliminate și unele dintre obstacolele cunoscute din calea mobilității sporite a oamenilor de știință. În general, acesta ar fi un pas important către finalizarea spațiului european de cercetare. Chiar dacă acest obiectiv ar putea fi considerat în prezent încă drept utopic, el ar trebui totuși urmărit cu răbdare și perseverență, eventual chiar și în mod gradual. **Îndeplinirea acestui obiectiv ar reprezenta pasul decisiv către finalizarea spațiului european de cercetare.**

3.7.1 **Pluralismul în cadrul cercetării.** Astfel de simplificări nu trebuie în niciun caz să conducă la limitarea pluralismului metodelor, abordărilor și alegerii temelor de cercetare ⁽³⁾, pe care

Comitetul îl consideră necesar. „Pluralismul (în cercetare) nu înseamnă risipă, ci un mijloc necesar pentru optimizare și progres, pentru obținerea de noi cunoștințe și abilități, și constituie o condiție sine qua non a progresului științific.”

3.8 **Echilibrul între libertate și control.** În principiu, este necesar un echilibru adecvat între libertate și control. Aceasta se referă atât la formularea regulilor înseși, cât și la punerea lor în aplicare. Atâta timp cât regulile nu sunt simplificate, **punerea în aplicare** pragmatică și flexibilă a acestora devine cu atât mai urgentă. La punerea în aplicare și interpretarea regulilor, derularea eficientă a proiectului și utilizarea eficientă a resurselor trebuie să aibă întâietate față de evitarea oricărui risc de eroare. Formularea abstractă a regulilor de participare și a normelor Regulamentului financiar permite o libertate de apreciere în acest sens. Aceasta ar trebui utilizată consecvent în scopul finanțării optime a cercetării și al gestionării eficiente a resurselor. De aceea, Comitetul reamintește recomandările sale anterioare privind permiterea, în principiu, a unei marje mai mari de decizie pentru factorii de decizie individuali din cadrul Comisiei și, în legătură cu aceasta, garantarea unei toleranțe mai ridicate față de riscurile de eroare. „Teama de greșeli individuale nu trebuie să ducă la reguli excesive și la paralizarea activității tuturor. Aceasta se referă, în egală măsură, la modul în care își desfășoară activitatea organizațiile de finanțare și cercetătorii”.

3.9 **Abordarea bazată pe încredere.** Greșelile sau erorile constatate în calcularea costurilor sunt cauzate mai frecvent de complexitatea criteriilor de finanțare, nefiind de obicei comise în scopuri frauduloase. De aceea, ar trebui să se facă o distincție mai clară între greșeli, erori și fraudă. Comitetul recomandă prin urmare Consiliului, Parlamentului și Comisiei urmărirea unei abordări bazate pe încredere și plasarea acesteia în centrul eforturilor de promovare a cercetării europene. În acest context, Comitetul sprijină propunerea Comisiei privind sporirea riscului admisibil de eroare în domeniul cercetării ⁽⁴⁾.

3.10 **Funcționari specializați și care dau dovadă de angajament.** Pentru sarcinile sale legate de implementarea programului-cadru de cercetare-dezvoltare, Comisia are nevoie de funcționari specializați, a căror competență științifică să fie recunoscută de comunitatea științifică internațională ⁽⁵⁾. Angajamentul acestora în favoarea unor rezultate optime și a execuției eficiente a programului nu trebuie afectat peste măsură de îngrijorarea legată de posibile greșeli procedurale și de consecințele acestora, îngrijorare care este absolut normală, dată fiind complexitatea greu de înțeles. Aceasta presupune însă ca răspunderea pentru greșelile produse să nu fie excesivă. Din acest motiv, este nevoie de simplificare, flexibilitate și de mai multă claritate.

⁽⁴⁾ Cf. în acest sens și COM (2010) 261 final.

⁽⁵⁾ Comitetul face trimitere la Avizul JO C 44, 16.2.2008, p. 1, în care, la punctul 1.12, a făcut deja următoarea recomandare: „Comitetul consideră necesar ca organismele de finanțare a cercetării, și în special Comisia, să dispună de funcționari cu experiență științifică deosebită, care să cunoască foarte bine și de mult timp sectoarele în care își desfășoară activitatea, cu particularitățile acestora, și care să rămână la curent cu noutățile științifice ale «comunității» din care fac parte (din acest motiv, rotația periodică a cadrelor este contraproductivă.)”

⁽³⁾ JO C 44, 16.2.2008, p. 1, punctele 1.10 și 3.14.1.

3.11 Transparența ca mecanism de control suplimentar. Marja mai mare de decizie a factorilor de decizie din cadrul Comisiei, recomandată de Comitet în vederea îmbunătățirii eficienței, ascunde inevitabil și un potențial de erori sau de favorizări suplimentare. Deoarece Comitetul a subliniat întotdeauna faptul că deschiderea și transparența depline sunt necesare și în cadrul finanțării cercetării, informarea comunității utilizatorilor și reacțiile acesteia servesc drept un factor de corecție suplimentar împotriva potențialelor erori.

3.12 Importanța continuității și a stabilității. Abordarea unor astfel de sisteme complexe necesită un proces de învățare dificil și formarea rutinei, acest lucru fiind valabil atât pentru funcționarii Comisiei, cât și pentru potențialii beneficiari, și în special pentru IMM-uri, care nu își permit să înființeze departamente juridice proprii doar pentru aceste chestiuni. De aceea, continuitatea previzibilă a abordării nu numai că sporește certitudinea juridică, ci simplifică în mod inerent alte procese din cadrul sistemului. Prin urmare, toate modificările intenționate, chiar dacă sunt destinate să servească simplificării, trebuie evaluate în raport cu pierderea continuității și a stabilității: **simplificarea intenționată trebuie să producă o valoare adăugată clară în comparație cu pierderea continuității și a stabilității.**

3.13 Simplificarea procedurilor științifice de solicitare și de avizare. Pe lângă simplificarea regulilor și procedurilor juridice, administrative și financiare (punctele 3.6 și 3.7), la fel de importantă este și simplificarea procedurilor științifice și tematice de solicitare, avizare și monitorizare, „pentru simplificarea și reducerea la ceea ce este absolut necesar a reglementărilor excesive, a multitudinii de obligații de raportare, a procedurilor de solicitare, expertizare, evaluare și aprobare etc. de la nivel european, național, regional și instituțional”. Comitetul regretă faptul că acest aspect nu este deloc menționat în comunicarea Comisiei. De aceea, Comitetul recomandă din nou Comisiei să facă eforturi, de comun acord cu statele membre și reprezentanții acestora, „pentru a armoniza și a sintetiza diversele proceduri de solicitare, monitorizare și evaluare de la nivel instituțional, național și european, care adesea se suprapun”. Prin aceasta s-ar combate uzura inutilă a cercetătorilor cu înaltă calificare și în general a capitalului uman. Deși în cadrul celui de-al 7-lea Program-cadru s-au obținut deja progrese, această sarcină este încă în cea mai mare parte nerezolvată. Atunci când se caută soluții posibile, trebuie avut grijă să se asigure o participare adecvată a statelor membre, în cadrul comisiilor și comitetelor, la procesul de decizie privind finanțarea.

4. Observații specifice

4.1 Practicile contabile ale statelor membre. În opinia Comitetului, „acceptarea mai largă a practicilor contabile uzuale” propusă de Comisie ar conduce cu adevărat la o simplificare considerabilă. Acest lucru este însă valabil doar dacă prin aceasta se urmărește cu adevărat – și cu asentimentul Curții de Conturi Europene – să se permită, și în programele-cadru de cercetare-dezvoltare, utilizarea procedurilor și a practicilor contabile din fiecare stat membru, în conformitate cu regulile de finanțare valabile la nivel național pentru finanțarea

cercetării. Comitetul este conștient că astfel se poate ajunge la anumite tratamente inegale, care însă ar trebui acceptate pentru a asigura simplificarea. De aceea, Comitetul recomandă cu tărie punerea în aplicare a acestei propuneri a Comisiei în mod efectiv, eficient și fără restricții pentru toate categoriile de costuri, în conformitate cu clarificarea oferită aici.

4.1.1 Eligibilitatea TVA. În cazul anumitor proiecte de cercetare, și taxa pe valoare adăugată face parte din costurile aferente. Regulamentul financiar european permite, în anumite condiții, și recunoașterea eligibilității TVA. Această reglementare este deja pusă în aplicare în cadrul celor mai multe programe europene de finanțare. De aceea, Comitetul recomandă ca, pe viitor, TVA să fie recunoscută drept cost eligibil și în cadrul programelor-cadru de cercetare-dezvoltare.

4.2 Limitarea diversității regulilor. Limitarea diversității regulilor în diferitele programe și instrumente este imperios necesară (a se vedea și punctul 3.6). Cu toate acestea, o soluție unică pentru toți beneficiarii nu este de dorit, deoarece o astfel de abordare, chiar dacă aduce simplificări sub anumite aspecte, nu poate ține seama de interesele diverșilor participanți la programele-cadru de cercetare-dezvoltare. De aceea, ar trebui menținută cel puțin împărțirea existentă a organizațiilor. Prin urmare, Comitetul recomandă să nu se introducă pentru toate tipurile de organizații și de activități rata unică de finanțare propusă de Comisie la acest capitol.

4.3 Testarea. Limitarea diversității regulilor și solicitarea privind continuitatea și stabilitatea regulilor (a se vedea și punctul 3.12) nu pot duce totuși la rigidizarea sistemului. Noile instrumente ar trebuie însă testate și verificate, înainte să se decidă asupra modului de transpunere a acestora în reguli propriu-zise.

4.4 Definiții și orientări clare – ghid de utilizare. Tocmai în sistemele complexe, o definiție clară și neechivocă a conceptelor, regulilor, procedurilor și proceselor este decisivă, pentru a permite actorilor să procedeze în mod eficient. Acest lucru este valabil și pentru punerea la dispoziție la timp a unor orientări și a unui „ghid de utilizare” fiabile, elaborate de Comisie. Pe de o parte, orientările trebuie să asigure suficientă marjă de manevră, pentru a ține seama în mod corespunzător de diferitele condiții-cadru ale beneficiarilor. Pe de altă parte, beneficiarii trebuie să se poată baza pe aceste orientări. Această cerință nu contravine flexibilității necesare, ci permite utilizarea ei deplină. Tocmai în această privință însă, Comitetul consideră că există probleme speciale cu partea finală și – se poate spune – revoluționară a propunerilor Comisiei (a se vedea și punctul 4.8).

4.5 Strategii de audit coerente. Viitoarea strategie de audit a Comisiei reprezintă un element esențial al procesului de simplificare (a se vedea și punctele 3.9 și 4.1). De aceea, Comitetul recomandă redefinirea strategiei de audit, în scopul sporirii eficienței programului-cadru de cercetare-dezvoltare și al simplificării procedurilor administrative. În acest context, ar trebui definite clar și condițiile în care trebuie verificate practicile contabile existente, aplicabile în statele membre, inclusiv luarea posibilă în calcul a costurilor medii de personal.

4.6 **Mai multe sume forfetare în abordarea actuală bazată pe costuri.** Comitetul este în principiu de acord cu această propunere a Comisiei, care se poate referi la tipuri de costuri foarte diferite. Comisia consideră că aceasta oferă și posibilitatea îmbunătățirii **condițiilor de participare pentru IMM-uri.** Comitetul este de acord cu această propunere, însă doar cu condiția ca sumele forfetare care trebuie să acopere cheltuielile propriu-zise să nu poată constitui un pretext pentru reducerea volumului finanțării și să fie oferite întotdeauna doar în mod opțional.

4.6.1 **Costurile reale ca bază pentru calcularea sumelor forfetare.** În principiu, volumul contribuției financiare – deci și sumele forfetare oferite – trebuie să se orienteze în funcție de costurile reale ale beneficiarilor. Doar dacă finanțarea prin intermediul programului-cadru de cercetare-dezvoltare atinge un volum adecvat, participarea la programele de cercetare europene este atractivă și pentru cele mai performante organizații, în ciuda cheltuielilor administrative și de altă natură. Și doar în acest caz pot fi îndeplinite obiectivele stabilite în materie de competitivitate și inovare.

4.7 **Instrumente informatice robuste pentru gestionarea proiectelor.** Utilizarea unor sisteme bazate pe internet pentru întreaga derulare a proiectului, de la depunerea cererii până la încheierea proiectului, oferă un mare potențial de reducere considerabilă a cheltuielilor administrative atât pentru Comisie, cât și pentru solicitanți. În consecință, trebuie salutate în mod expres eforturile Comisiei în această direcție. Cu toate acestea, instrumentele elaborate de Comisie și utilizate de solicitanți trebuie să funcționeze ireproșabil. Însă, chiar dacă noile instrumente informatice dezvoltate în cadrul celui de-al 7-lea Program-cadru ușurează procedurile în cadrul Comisiei, acest lucru nu trebuie să se facă pe spezele solicitanților. Programele informatice dezvoltate insuficient (de exemplu NEF) și incoerențele din structura documentelor (de exemplu, între diferitele faze ale unui proiect) generează eforturi suplimentare și inutile din partea tuturor solicitanților. Comitetul recomandă să se țină seama de acest punct de vedere în toate etapele și la toate nivelurile proiectelor și să se investească pe viitor și mai multe resurse în dezvoltarea în continuare a instrumentelor informatice.

4.8 **Favorizarea finanțării bazate pe rezultate, în locul finanțării bazate pe costuri.** Comisia propune să se ia deja în considerare în cel de-al 8-lea Program-cadru de cercetare favorizarea finanțării bazate pe rezultate în locul finanțării

bazate pe costuri ca o simplificare inovatoare și ca o abordare alternativă a finanțării. Întrucât misiunea și funcția principală a oricărui program de sprijinire a cercetării trebuie să fie de a obține cunoștințe și rezultate inovatoare, alegând în același timp metoda cea mai bună și cea mai eficientă, această propunere pare la prima vedere deosebit de atractivă. Este de la sine înțeles că regulile și aplicarea acestora ar trebui să servească tocmai acestei sarcini și să îi fie subordonate.

4.8.1 **Scepticism inițial.** Un acord prealabil cu privire la rezultate concrete într-un proiect de cercetare pare cu siguranță problematic, dând impresia cercetării la comandă. Aceasta creează nu doar probleme legate de legislația privind achizițiile publice și de cea fiscală, ci ridică și întrebări privind înțelegerea cercetării înseși: care este rezultatul cercetării fundamentale? De aceea, Comitetul este sceptic față de această propunere până ce va putea aprecia în mod obiectiv, cu ajutorul unei prezentări detaliate și clare a Comisiei, ce trebuie înțeles în mod concret prin cercetarea bazată pe rezultate și ce instrumente trebuie utilizate. Comitetul consideră că scepticismul său este confirmat de însăși poziția prudentă Comisiei, care afirmă în acest sens: „Abordările bazate pe rezultate necesită o definire clară a rezultatului la nivelul fiecărui proiect individual și o analiză detaliată pentru stabilirea sumelor forfetare...”. Prin urmare, Comitetul recomandă o discuție foarte atentă și aprofundată între toți participanții potențiali, din care să rezulte mai întâi și o nouă comunicare clară privind finanțarea cercetării pe baza rezultatelor, înainte de a se iniția demersuri concrete în acest sens.

4.8.2 **Studii de fezabilitate și definiții.** Din motivele expuse, Comitetul ar saluta un studiu de fezabilitate (a se vedea și punctul 4.3) privind finanțarea bazată pe rezultate, pentru a putea aprecia în mod obiectiv șansele concrete, riscurile, problemele și potențialul de simplificare al acesteia. În locul noțiunii de *finanțare a cercetării pe baza rezultatelor*, ar fi, poate, mai potrivite concepte precum *finanțarea proiectelor pe baza cercetării* ⁽⁶⁾ („TRANS E science-based funding”) sau *finanțarea cercetării pe baza programelor*.

4.8.3 **Luarea în considerare a nevoilor speciale ale IMM-urilor.** Condiționarea contribuției financiare de rezultatele incerte ale proiectului, care urmează să fie obținute în viitor, ar putea fi problematică în special pentru IMM-uri. În cazul în care acordarea finanțării de către Comisie ar avea un grad ridicat de incertitudine, finanțarea adițională necesară ar putea fi greu de obținut.

Bruxelles, 15 septembrie 2010

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Mario SEPI

⁽⁶⁾ Propunerea Grupului de lucru informal „Punerea în aplicare a PC7”, sub președinția dlui Herbert Reul (MPE).